

Sygn. akt IV KK 665/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **R. O.**

oskarżonego z art. 217 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 12 lutego 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki prywatnej W. F.

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 6 maja 2019 r., sygn. akt IV 1 Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 18 września 2018 r., sygn. akt II K (...),

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o kosztach procesu i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania;

2. w pozostałym zakresie kasację oddala jako oczywiście bezzasadną, a kosztami postępowania kasacyjnego w tej części obciąża oskarżycielkę prywatną, zarządzając jednocześnie zwrot na jej rzecz uiszczonej opłaty od kasacji.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M., wyrokiem z dnia 18 września 2018 r., sygn. akt II K (...), orzekając w sprawie z oskarżenia prywatnego W. F., na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. umorzył warunkowo postępowanie przeciwko oskarżonemu R. O. o czyn z art. 217 § 1 k.k. i art. 216 § k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Wyzначył roczny okres próby i zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się w tym okresie od zbliżania się do W. F. na odległość mniejszą niż 10 m.

Na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. oraz art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki prywatnej kwotę 1308 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu i na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 100 zł.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości apelacjami obrońcy oskarżonego i pełnomocnika oskarżycielki prywatnej.

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 6 maja 2019 r., sygn. akt IV 1 Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i na mocy art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. i art. 1 § 2 k.k. umorzył postępowanie o zarzucany oskarżonemu czyn, a na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k. kosztami procesu za obie instancje obciążył oskarżycielkę prywatną, zasądając od niej na rzecz Skarbu Państwa 120 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz na rzecz R. O. kwotę 1680 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach.

Kasację od tego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżycielki prywatnej. Zaskarżając wyrok w całości podniósł w niej zarówno zarzuty dotyczące merytorycznej części orzeczenia Sądu odwoławczego, jak i zarzuty dotyczące rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna wyłącznie w odniesieniu do orzeczenia o kosztach procesu. W pozostałej części kasacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej została oddalona jako oczywiście bezzasadna. Wobec tego, że oddalenie kasacji w tej formule na rozprawie nie wymaga pisemnego uzasadnienia, niniejsze uzasadnienie będzie odnosiło się wyłącznie do kasatoryjnej części rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego.

Zauważyć zatem trzeba, że mimo pewnej chaotyczności w formułowaniu zarzutów kasacyjnych, w których podniesiono naruszenie szeregu różnych przepisów Kodeksu postępowania karnego dotyczących kosztów procesu – art. 629 k.p.k. w zw. z art. 628 pkt 1 k.p.k., art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., art. 632a § 1 k.p.k., skarżący trafnie określił uchybienie obciążające zaskarżony wyrok. Nie ulega wątpliwości, że przyjmując za podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu przepis art. 632 pkt 1 k.p.k., czego skutkiem było obciążenie oskarżycielki prywatnej opłatą za obie instancje oraz zasądzenie od niej na rzecz oskarżonego zwrotu kosztów obrony w postępowaniu przed sądami obu instancji, Sąd Okręgowy postąpił niewłaściwie. Prawdą jest, że zgodnie z zawartą w tym przepisie zasadą, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w sprawach z oskarżenia prywatnego, w razie uniewinnienia lub umorzenia postępowania koszty procesu ponosi oskarżyciel prywatny.

Z uwagi na treść rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego, w realiach procesowych niniejszej sprawy, stosowanie zasady określonej w art. 632 pkt 1 k.p.k. zostało jednak wyłączone z mocy szczególnego unormowania zawartego w art. 629 k.p.k. W tym ostatnim przepisie przyjęto bowiem, że w sprawach z oskarżenia prywatnego, w razie umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. stosuje się odpowiednio przepisy art. 627 i 628 k.p.k. Oznacza to, że w razie umorzenia postępowania z powodu ustalenia, iż czyn oskarżonego nie stanowił przestępstwa ze względu na znikomy stopień społecznej szkodliwości, należało zasądzić od niego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, a na rzecz oskarżyciela prywatnego poniesione przez niego koszty procesu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o kosztach procesu i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Z uwagi na zakres uchylenia zaskarżonego wyroku i granice przekazania, Sąd odwoławczy rozpozna ponownie sprawę w trybie określonym w art. 626 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego, zgodnie z dyspozycją art. 527 § 4 k.p.k. zarządził zwrot na rzecz oskarżycielki prywatnej uiszczonych opłat od kasacji. Wobec tego, że orzeczenie Sądu Najwyższego

obejmowało rozstrzygnięcia dające podstawę do zasądzenia zarówno na rzecz oskarżonego (częściowe oddalenie kasacji), jak i na rzecz oskarżycielki prywatnej (częściowe uwzględnienie kasacji) od strony przeciwnej zwrotu wydatków z tytułu zastępstwa procesowego, Sąd Najwyższy, kierując się zasadami określonymi w art. 636 § 1 k.p.k. i art. 633 k.p.k., nie uwzględnił wniosków złożonych w tym przedmiocie przez obie strony, obciążając jedynie oskarżycielkę prywatną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w części dotyczącej oddalenia kasacji.